

Căsătorii interetnice și interconfesionale la Șimleu Silvaniei (sfârșitul secolului al XIX - lea și începutul secolului al XX - lea

Gheorghe Șișeștean

I. Arii de selecție maritală

O posibilă soluție alternativă la opțiunile maritale de tipul endogamiilor teritoriale este lărgirea ariei de selecție maritală dincolo de spațiul comunitar. Prinț-o asemenea strategie se poate evita căsătoria interetnică sau interconfesională, deoarece lărgirea ariei de selecție în spațiul extracomunitar multiplică șansele de găsire a unui partener cu aceleași caracteristici etnice sau confesionale. Această afirmație nu trebuie luată însă la modul absolut, deoarece este posibil ca această lărgire a ariei de selecție maritală să fie asociată tot cu o căsătorie interetnică sau interconfesională. Mărimea fluxurilor maritale în interiorul cadrelor etnice sau religioase este evident mai mare, decât mărimea fluxurilor de selecție extraconfesională sau interetnică, inclusiv în arile extracomunitare.

Analiza ariilor de selecție maritală poate furniza importante informații privind mobilitatea demografică a populației. În acest sens, se pot contura două tipuri de arii de selecție maritală:

1. O arie de formă tradițională, prin care selecția maritală se face prin schimb reciproc de populații la nivel zonal. Asemenea arii de selecție au mai putut fi puse în evidență pentru localitățile românești ale zonei. Schimbul marital de tip tradițional este mediat de practici cutumiere bazate pe întâlniri periodice dintre tinerii diferitelor localități din zonă, la date prestabilite, respectate de la un an la altul, care sunt ocazii de cunoaștere și eventual schimb marital (obiceiul se numește în zonă "mărsul pă didic" și ariile de legături intersătești se suprapun, în general, cu arile de selecție maritală; elementul masculin este în mod exclusiv agentul mobilității intersătești). Asemenea practici au o evidență dimensiune etnică; niciodată nu s-au semnalat asemenea contacte, cutumiar instituționalizate, între tineri de etnii diferite. Deoarece faptului că în cazul românilor am putut surprinde o mai mare reprezentativitate a modelelor tradiționalității în comportamentele maritale, este cu totul de presupus că în cazul lor aria de selecție maritală va avea un caracter preponderent zonal, limitată aproape exclusiv la satele din jurul Șimleului.

2. O arie de selecție aparținând formelor moderne de mobilitate teritorială. Acest tip de selecție nu mai are un caracter zonal exclusiv, ci se întinde la nivel național, adică la nivelul teritoriul întregii Ungariei în configurația ei de până la 1918. Această formă de selecție se manifestă preponderent prin căsătorii dintre bărbați veniți din alte părți ale Ungariei și stabiliți la Șimleu Silvaniei și femei localnice, lipsindu-i dimensiunea virilocalității, atât de specifică formelor tradiționale de schimburi maritale și implicând bărbați de confesiuni maghiare: romano-catolici și reformați.